

De més drets ensen sobem.
De més sobem ensen drets.
Los drets individuals son
imprescriptibles, legisla-
bles é inalienables. •
Legislar la Llibertat baix
pretext de garantiria, es co-
metre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba allí
abont comença la llibertat
ajena. Es licit, donchs, al
individu fer tot lo que no
perjudiqui á un altre. •
La resignació que predicen
las religions no es més que
la fórmula del engany ab
que s' preté perpetuar la in-
justicia social en lo mon. •
Las religions son caixas
d' ahorros que viuen de la
estafa d' admetre capitals en
la terra, assegurant pagar
erescuts interessos al ocal.

LA TRAMONTANA
defensa 'ls principis llibe-
rals més avançats, ensen
atencions de cap manó. •
La TRAMONTANA es anti-
religiosa de totas las re-
ligions, porque totas son
igualment dolentes y de-
pressives para la dignitat y
la inteligencia humana. •
La TRAMONTANA en politica
defensa sempre al més ad-
lanciat contra 'l més reaccio-
nari, y sosté la necessitat
d' una gran reforma social
que transformi 'l mode de
ser del productor, evuy
supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no conté
afiliada á cap partit, servint
los interessos generals de la
llibertat sens compromisos
ni preocupacions doctrinals.

PERIÒDIC H POLÍTIC H VERMELL

La salut del poble
es la suprema ley

La TRAMONTANA es lo periòdic que s' publica en idioma catalá
més avançat en ideas politicas, religiosias y d' economia social.

Lo Treball es la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 peseta trimestre.—Extranjer, 2
Las inscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ : carrer de Ponent, 1, 1.º : BARCELONA
Pels pagos s' admeten llibreries del Giro Múrcos, lletres de fidei com-
y sellos de 15 céntims. No s' admeten llibreries especials de periòdics

PREUS DE VENTA
Número solt, 5 céntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surte á llum puntualment cada diumenge

L' ENTERRO D' UN CARNESTOLTAS

¡De setze, de setze! — ¡de setze 'l vot!
¡Lo pobre Carnestoltas — ja 'l van á portá' al sot!

JA HA PASSAT!

Tot aquell bullí, tot aquell rebombori, totes aquelles aficions a demostrar lo que no es, pero tal vegada la veritat de lo que s' pensa, ja ha passat, pero no més que per un any; perquè si bé es veritat que las trampas, o millor dit, los fingiments duran tot l'any, de carnaval no més n' hi ha una temporada, lo que tal vegada molts la trobaran curta; i per què, diran alguns, aquest carnaval dura tan poch quan lo verdader dura tot l'any? Aconsolínies los que aixís pensan. Aquest any n' han tingut dos; l' un lo de las cartetas, l' altre lo del Sufragi, ó sia lo carnaval de la Soberania nacional; de sia lo que sense máscara se vegeren atropellats drets per alguns inviolables, sagrats fins més enllà, per son natural dret de perdre, puig per demostrar al poble sa voluntat quina es, donan carges de caballeria, etjejan a la famosa guardia-civil pera guardar i garantir la seguretat i legalitat de sos benemerits actes.

Això tots ho vegerem lo dimecres de la setmana passada; lo Sr. Salmerón, que presenciat tots aquests actes salvatges, indignes de gent civilizada, pero perfectes per entre los amichs del govern, per los que creubren que sens ells no es possible bona Administració, ho presenciat i... reclamant sobre tot la calma, es a dir, que rebessin i callessin. No es mal consell pera qui es lluny del perill.

Nosaltres, que no parém may de dir lo que es la farsa política, que comensant per lo més petit nomenament i acabant fins la més alta gerarquia tot es una verdadera farsa; nosaltres, que protestém de representació de tota mena per que la creyém sobrada, i nosaltres, en fi, que veyém clarament que pera cumplir nostres debers de homes lliures i honrats no necessitém de governs que ns protegeixin, protestém de ells una vegada més i demostrém nostre revolucionarisme no anant a enlitrar homes que, casi tots per igual, atropellan a la honrada massa obrera, callificant de salvatge quan las verdaderas salvatjades las cometen ells mateixos.

Mascarades com aquestes passen i passarán hi bagí ó no hi bagí sufragi, qui tinga la pell de mánach no voldrà perdre; fent ó no fent tapinades'lll treurà majoria en las Cortes; donchs a nostros vots son inútils per sa legalitat (per què anarhi?) aquest es lo dret que podém exercir ab lo tant anomenat Sufragi universal.

Ells mateixos, lo govern, per sos actes comesos, nos ensenyan clarament lo camí que deu seguir la massa treballadora; fora política, fora de farsanteria, treballém tots per lo bé comú que es millorar nostra situació económica i deixam la política parlamentaria, fins que, inculcadas las ideas emancipadoras del treball, doném una escombrada a tanta bruticia de tots aquests que ab lo seu domini gastan molt sens produhir res, i allavors podrem exercir nostros drets verdaders que serán los que ns reporti la tan benoiguda emancipació social.

Per lo d'ara, mentres l' obrer perdí T temps sens jugar de la política, serán inútils sos actes, i d' atropells com los del dimecres al vespre a la Rambla, se n' veurán molt sovint, quan menys en temps d' eleccions; pero si l' obrer s' aparta de la política de personalitat que avay impers fentia d' ideas d' emancipació económica, será mil vegades més respectat per sos actes; i com lo unió fa la forza, lo dia que l' obrer tinga inculcadas las ideas emancipadoras, allavors haurá triomfat sa verdadera política d' economia social i adquirirá lo que de dret li pertany.

De lo contrari, si continúa sent l' último mono de la política, ni millorarà su situació económica, ni obtindrà sos drets polítics per que il será legalment escamotejat per medi de las mateixas lleys confeccionadas ab la excusa de garantirlos.

ROMÀ SANT

VIATJANT I

En T dia següent d' haverme examinat. Com havia sortit de de totes las assignaturas, vareig resoldre passar los tres mesos de festa al costat dela pares.

Ab tal objectiu a les set del matí del citat dia, sortia de casa la dispenxa en direcció a la estació del Nort, per egafí T tren que surt cap a Lleyda i Madrid.

Vaig pendre un bitlet de primera classe; puig volia passar lo viatge ab totes las comoditats possibles.

Després d' entrar a la sala d' espera, i mentres llegia la adelantada TRAMONTANA per no fersem tan llarga las estones, un soroll fet pel róssec d' un vestit me feu alzar la vista.

Era una dama hermosissima. Tan hermosa, que va deixarme com atonat.

Me mirada i va trobar ab la d' ella.

—Ahont deu anar! ¡Si anés a Madrid! va ser lo primer que m' vaig dir.

—Oh! si fos aixís... quin viatge! ¡quina conquista!

La campanya avissí pera pendre asiento en lo tren.

Se obriren las portas de la sala, comensant a sortir algunas personas.

Jo, no m' movia, volia sapiguer ahont se ficaria aquella hermosa.

Per últim s' aixecá, no sens donarme abans una mirada plena de foch.

Com mogut per un ressort, al veure aquella mirada, tan seductora, m' aixeco també y m' llenso al detrás d' ella.

—Si li hauré agradat! vaig dir-me.

Mes ¡ay! al arribar al anden ja no la veyá; se m' havia escapat entre la multitud que invadia lo tren. Duas ó tres vegades vaig buscarla del un cap al altre del anden. ¡Tot fou inútil! ¡Qué es lo que no hauria donat jo en aquell moment per una mirada tan sols d' aquell angelet!

Per últim i quan ja tocava la senyal de marxa y jo m' dirigia a pujar... la veig treure lo cap bascant ab sa mirada alguna persona... que... devia ser jo.

En menos temps del que s' necessita pera escriureho, salvava la distancia que ns separava y pujava en lo seu cotxe.

Estava completament soleta.

Se sentí un fort xiblet... poch després lo tren m' posava en marxa.

He dit, si mal no recordo, qu' era hermosa, pero no ho hi expressat bastant, pues que a més de dona... era un angelet... un serafí... Vestia un elegant i capritós traje de llana molt ajostat, deixantme veure ses correctas formas.

Sos hermosos cabells, rossos com l' or, exhalevan un perfum deliciós y delicat.

Sos ulls llenzavan provocativas y embriagadoras miradas.

Sos frescos llavis estavan sempre mitj oberts per una rialla fascinadora de passió y desij.

Son cutis era fi y blanch com la neu. Son nas hermosissim.

Sa barba rosada... y suau. La gola incomparable.

Son coset blau y flexible. La... deixemho corre.

Repetixo que era un angelet baixat a la terra ab la forma més seductora.

¡Quántas miradas se creubren en poca estona entre ella y jo!

Per fi vaig decidirme a parlarli.

—¡L' incomoda l' ayre, senyoreta!

—¡Oh! no; molt al contrari... m' agrada... gracias... me digué ab una veu tan dolça com diuben que es la de sirens. ¡Y a vostó!

—A mi? Menos encara, no incomodant a vostó...

—Va molt lluny... y dispensi?

—A Madrid.

—¡A Madrid?

—Sí; ¡per què, senyora?

—Perque farém lo viatge junts; també m' dirigeixo a la cort...

—Vostó?... ¡será veritat? ¡será possible!

—Sens cap dubte.

—Oh! pues millororas...

—Allavors què?

—San Andrés, un minuto!

—Sab que vostó es un angelet d' hermosa?

—¡Exagera!

—Que exagero, diu? ¡oh! no, de cap manera, vostó es extremadament hermosa, y fins me atreviria a dir...

—Ja... ja... ja...

—Se n'riu?

—En cambi, vostó es molt simpátich.

—Moltas gracias.

—Que unit a certas qualitats que l' distinguen, no dubto que a Madrid trobi...

—Dispensi que la interrompi... ¡Qué puch

trobar a Madrid que compararse puga ab vostó?...

—¡Ah! si vostó volgués...

—¡Qué faria?

—¡Sabadell!

—¡Qué faria! l' adoraria y sería son esclau.

—¡Aixó faria?

—Sí, aixó y molt més... per que he vist en vostó lo que jo fa temps buscava, mon somni d'aurat; necessitava una joia del seu valor; un amor com lo seu es lo que necessito pera viure.

No cal dir que, al véurela per primera vegada entrar en la sala d' espera, he sentit dintre mon cor una cosa extranya; he sentit un amor tan cego, que sería capis de...

—De què?

—De matarme, si vostó m' negués son amor.

—De cap manera vull que s' mati, no, mil vegades no... jo... també he sentit per vostó lo mateix... vull dir... que l' estimo ab totes las foras de mon cor.

Al acabar ella aquestas paraulas, me doná una mirada tan provocativa que no m' vaig poder aguantar.

Veyent ella ma intenció, obri sos brassos, y una forta y prolongada abraçada, seguí en lo precís moment que entravam en un túnel algo llarguet.

Jo estava extasiat.

Me semblava impossible tanta dita.

Sense adonarmen, arrivarem a la cerca ciutat de Manresa.

Ella se excusá de certa necessitat, y baixá. Cada minut que tardava semblava un sigle...

Tocaren la campanya.

Y ella no venia.

¡Quina angunia!

—Que no marxí! ¡tren! vaig cridar a un empleat que passava allavoras; ¡falta una senyora!

Pero com si digués Llucia.

Anava a baixar, pero en lo mateix moment, donaren una forta empenta a la portella, fentme caure tan llarg com era.

Quan vaig pogueu aixecarme ja l' tren continuava sa interrompuda marxa.

Tristos pensaments venian a ma imaginació.

—Com estaria ella?...

Potser se trobava desmayada en la estació.

Era precis anar a socórrerla.

A la primera estació salto del tren. Lo jefe me demana T bitlet.

Poso má a la butxaca pera traurem la cartera... y ¡oh!... ¡ah!... la cartera havia desaparegut... ab los tres bitlets de cent pessetas.

Anava a donar lo rellojote que a penyora y... ¡sortí malehida! també m' havia sigut robat...

¡Cara m' havia costat aquella abraçada! ¡Estaria encara desmayada en la estació aquell angelet de qui m' havia enamorat!

NORMA R.

CARTAS DE FORA

De Can Pallo de Guisols 8 Febrer 1891

Constat Directe en inferno: Vaig a ferli un petit quadre d' algun tipo que firmé lo manifest que sortí dela que recomenaren la candidatura per diputat a Corta del apropiat independenten politico, y recomiat per las carteras secretarias, de Joseph Pallo y Forgas.

Después d' haverli algunas que havent bienasent de conseqüencia liberal y en cert grau ses havera declarat republicanas (pero de la política possibilista), y ara que ha tingut de posarse a probe la seva conseqüencia se han caído del lado de la reacción, hi han un tal Joan, que joventia molt temps ja, que té moltes Cases, un que aguantó lo civi Pasqual y un altre de cal Andrés, vellepiedista de Benaró.

Aquest tal Juanita, soci adicté y adictissim peridicté y defensor, segons sembla, del grupo Centre Católic, ha sigut, abans de començar ab la fortuna y opinit clerical de la casa senyora, un defensor del sistema, fervent demócrata y cridenor dela crita que n' donaren pel Setembre del 05 y que era no poden al mercurio. Mes ¡com cambien las cosas! Después d' haverse postergat a las pretencions religioesas y sa política de retrocés, ara surt manifestant vellepiedisme per ferlioz vocat lo candidat que ell apoya, apoyat per sus correligioneris carducias y rates de sacristia. Home, ¡que s' pensa que aquest poble té tan poca memoria, que hain oblidat ja lo servey que va prestar en l' últim Maig y quan la bogia, y las influencias que li posar en joch pera inutilisar lo logro de las justas peticions de la classe obrera y fer empre-

